

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

MUSTAFA USLU BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2018/36616)

Karar Tarihi: 20/10/2020

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Burhan ÜSTÜN
Hicabi DURSUN
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Selahaddin MENTEŞ
Raportör : Tuğba YILDIZ
Başvurucu : Mustafa USLU
Vekili : Av. Serdar BALIK

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, komiser yardımcılığı kursu yazılı sınavında başarısız sayılma işlemine karşı açılan davanın reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 12/12/2018 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca, başvurucunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:
6. Başvurucu 2/5/2009 tarihinde yapılan Komiser Yardımcılığı Kursu Yazılı Sınavı'na katılmış ve başarılı olmuştur.
7. Komiser yardımcılığı kursuna başlayan başvuru, kurs bitiminde komiser yardımcısı olarak atanmıştır.

8. Sınav sonucunun açıklanmasından sonra sınavda yöneltile sorulardan bir kısmının mahkeme kararlarıyla iptal edilmesi üzerine yeniden yapılan değerlendirmede başvuru başarısız sayılmış ve komiser yardımcılığından alınarak polis memuru olarak atanmıştır.

9. Başvurucu, polis memurluğuna atanmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle Diyarbakır İdare Mahkemesinde dava açmıştır.

10. Diyarbakır 2. İdare Mahkemesi (Mahkeme) 6/3/2015 tarihinde işlemin iptaline karar vermiştir. Karar gerekçesinde; başvurucudan kaynaklanmayan bir sebep dolayısıyla tenzili rütbe yapılarak polis memurluğuna başvurucunun atanmasının idarenin istikrar ilkesi ve kazanılmış hakları koruma ilkesi ile bağdaşmadığı, hizmet kusurundan kaynaklanan menfi sonuçların başvurucuya yansıtılmaması gerektiği belirtilmiştir.

11. Emniyet Genel Müdürlüğünün temyiz talebi üzerine Danıştay Onaltıncı Dairesi 11/11/2015 tarihli kararla Mahkemenin kararını bozmuştur. Karar gerekçesinde açık hataya düşülmek suretiyle tesis edilen işlemlerin idare tarafından her zaman geri alınabileceğinin Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulu ve Anayasa Mahkemesi kararlarında kabul edildiği belirtilmiştir. Bu bağlamda başvurucunun komiser yardımcısı olarak atanmasında idarenin açık hatası olduğu ve başvurucunun hukuka aykırı işlem dolayısıyla elde ettiği komiser yardımcılığı statüsünün kazanılmış hak kapsamında değerlendirilmeyeceği sonucuna varıldığı ifade edilmiştir.

12. Mahkeme 18/3/2016 tarihinde bozma kararında belirtilen gerekçelerle davanın reddine karar vermiştir.

13. Başvurucunun temyiz talebi Danıştay Beşinci Dairesi tarafından 24/4/2017 tarihinde, karar düzeltme talebi de aynı Daire tarafından 26/9/2018 tarihinde reddedilmiştir. Karar başvurucuya 12/11/2018 tarihinde tebliğ edilmiştir.

14. Başvurucu 12/12/2018 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

15. İlgili hukuk için bkz. *İsmail Hadidi*, B. No: 2013/2126, 16/9/2015; *Selim Salihoğlu*, B. No: 2013/6285, 7/7/2015.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

16. Mahkemenin 20/10/2020 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

17. Başvurucu; dört buçuk yıl komiser yardımcısı olarak görev yaptığını, söz konusu mahkeme kararı nedeniyle kazanılmış hakkının elinden alındığını, ailesi ve şahsının manevi kayıplara uğradığını, idarenin kendi kusuru nedeniyle mağdur edildiğini, komiser yardımcılığına tekrar döndürülmesi gerektiğini ve mahkeme kararının da hatalı olduğunu belirterek anayasal haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

18. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). İddiaların özü, yargılamanın hukuka aykırı sonuçlanmasına ilişkin olduğundan şikâyet adil yargılanma hakkı kapsamındaki hakkaniyete uygun yargılanma hakkı kapsamında değerlendirilmiştir.

19. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrasında, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin şikâyetlerin bireysel başvuruda incelenemeyeceği belirtilmiştir. Bu kapsamda ilke olarak mahkemeler önünde dava konusu yapılmış maddi olay ve olguların kanıtlanması, delillerin değerlendirilmesi, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanması ile uyumsuzlukla ilgili varılan sonucun adil olup olmaması bireysel başvuru konusu olamaz. Ancak bireysel başvuru kapsamındaki hak ve özgürlüklere müdahale teşkil eden, bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik içeren yorum, uygulama ve sonuçlar Anayasa Mahkemesinin denetim yetkisi kapsamındadır (*Ahmet Sağlam*, B. No: 2013/3351, 18/9/2013, § 42).

20. Adil yargılanma hakkı bireylere dava sonucunda verilen kararının değil, yargılama sürecinin ve usulünün adil olup olmadığını denetleme imkânı verir. Bu nedenle, bireysel başvuruda adil yargılanmaya ilişkin şikâyetlerin incelenebilmesi için başvuru sürecinde haklarına saygı gösterilmediğine, bu çerçevede yargılama sürecinde karşı tarafın sunduğu deliller ve görüşlerden bilgi sahibi olamadığı veya bunlara etkili bir şekilde itiraz etme fırsatı bulamadığı, kendi delillerini ve iddialarını sunamadığı ya da uyumsuzluğun çözüme kavuşturulmasıyla ilgili iddialarının derece mahkemesi tarafından dinlenmediği veya kararın gerekçesiz olduğu gibi, mahkeme kararının oluşumuna sebep olan unsurlardan değerlendirmeye alınmamış eksiklik, ihmal ya da açık keyfiliğe ilişkin bir bilgi ya da belge sunmuş olması gerekir (*Naci Karakoç*, B. No: 2013/2767, 2/10/2013, § 22).

21. Başvuru konusu olaya ilişkin benzer yöndeki başvuruları Anayasa Mahkemesi daha önce incelemiş (*İsmail Hadidi*, B. No: 2013/2126, 16/9/2015) ve iddiaların özünün esas itibarıyla yargılamanın sonucuna ilişkin olduğu gerekçesiyle açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

22. Başvuru tarafından ileri sürülen iddialar, mahkemelerce delillerin değerlendirilmesi ve hukuk kurallarının yorumlanmasına ilişkin olup mahkeme karar gerekçesinde (bkz. §§ 11, 12) bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik oluşturan hususun da bulunmadığı dikkate alındığında ihlal iddialarının kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda daha önce benzer yöndeki başvurularda verilen kararların sonucundan ayrılmayı gerektirir bir durum bulunmamaktadır.

23. Açıklanan gerekçelerle başvurunun diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

Başvuru Numarası : 2018/36616

Karar Tarihi : 20/10/2020

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA 20/10/2020 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Selahaddin MENTEŞ